

169. SAYI

ŞALOM

EYLÜL 2026 235 TL

Dergi

Yeni Einstein
**Sabrina
Pasterski**

**Senin yüreğin
kabarmış...**

Hakkârî

Türkiye'nin
saklı çatışı

**UZUN
LAFIN
UZUNU**

**Birbirimizi
tanırsak
zaten
birbirimizi
anlarız...**

**EYLÜL
ŞEHRE GERİ
DÖNÜYOR**

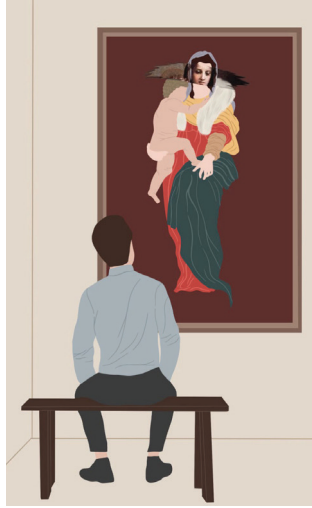
ODYSSEY
Nolan'ın en
iyi filmi değil

**DENEYİM MİMARİ
ZANAATKÂR
ve MUZİP**

Ediz Anavî

Edebiyat tarihimizin en büyük isimlerinden Sabahattin Ali'nin 1943 yılında yayımlanan ve günümüze kadar 80'i aşkın baskısı yapılan *Kürk Mantolu Madonna*'sını her elime aldığımda, zamanın içinden değil, insan ruhunun içinden geçen bir hikâyeyle karşılaşırım. *Kürk Mantolu Madonna*, bir aşk romanı olmanın ötesinde — yalnızlık, yabancılaşma ve içsel çağrışımların romanı. Aradan geçen 77 yıla rağmen Ali'nin bu romanı, 2025'te, İngiltere'de 30.000 kopya satarak bir İngiliz klasiği, Jane Austen'in "Gurur ve Önyargı"sını (Pride and Prejudice) geride bıraktı.

Edebiyatımızın en güzel aşk hikâyesi, yarım kalan bir aşk... 1. Dünya Savaşı sonrası Almanya'sını, savaşın dehşetini, taşranın yalnızlığını, bunalımı, yabancılaşmayı ele alıyor. Raif Efendi'nin sessizliği — öfke taşımayan, ama derin bir kırılganlığı saklayan o iç konuşmalar — bugünün insanına tuhaf bir şekilde denk düşüyor. Çünkü sesler çoğaldıkça, içimizdeki kelimeler eksiliyor sanki. Sokakta, kalabalık bir metroda, bir kafede yan masada oturan gençte bile aynı bakışı görüyorum: İçine tutturduğu bir dünya var ama kimseye açmıyor. Bu yüzden Raif Efendi artık sadece bir roman kahramanı değil, Türkiye'nin modern yalnızlık hâlinin temsili gibi... Maria Puder ise başka bir aynayı tutuyor bize: Kırılganlığını saklamayan, ancak kimliğini kimseye teslim etmeyen bir kadın. Bugünün genç kadınlarının, özgürlükle hayatta kalma arasında kurduğu o ince dengeyi, daha 1940'larda anlatmış Sabahattin Ali. Belki de roman bu yüzden

genç kuşaklarda yeniden karşılık buluyor. Kadınların kendi alanını, kendi sesini koruma çabası; erkeklerin duyguya mesafe ile bağ kurma arasında sıkışmışlığı... Roman, toplumsal yaralarımıza dokunuyor. Ve tuhaf olan şu: Bu çok "bizden" hikâye, İngiltere'de de en çok satanlar listesine girdiğine göre yalnızlık, sadece bize ait bir kader değil. Demek ki, bir insanın "gerçekten görülmeye istediği", dünyanın her köşesinde aynı aciliyetle hissediliyor. Raif'in içine kapanmışlığı, Maria'nın özgür ama yaralı duruşu — bağımsızlıkla kırılganlık arasında

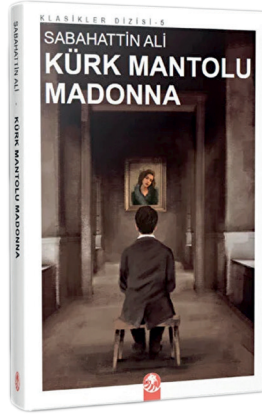
salınan evrensel bir insanlık hâli.

Bazı kitaplar dönemini anlatır; bazıları ise dönemin ötesinde, insanın en suskun yerine dokunur. *Kürk Mantolu Madonna* benim için hep ikinci türden kaldı. Sayfayı çevirdikçe gözüm bir anlığına geçmişe

değil, bugünün insan yüzlerine takılır. Belki de Sabahattin Ali'nin asıl başarısı burada: Bir roman yazmadı sadece; bize kendimizle karşılaşacak bir ayna verdi.

Kürk Mantolu Madonna, bir "geçmiş zaman eseri" değil. Sabahattin Ali'nin cümleleri, sayfaları, karakterleri — bugünün yalnız insanına sesleniyor hâlâ. Aşk, umut, kayıp, yabancılaşma, hatıra, aidiyet... ne çok şey barındırıyor bu roman. Eğer hâlâ okumadıysanız — bana kalırsa — bu kitabı sadece bir edebiyat klasiği olarak değil, kendinizle yüzleşmeniz için bir ayna sayabilirsiniz.

Suzan Nana Tarablus

ÇİZGİ DİŞİ
İRVİN MANDEL

Dergi

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi
Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni
Suzan Nana Tarablus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Verda Gümüşgerdan

Editör: Gila Erbeş

Yazarlar: Ester Almelek, Viktor Apalaçi,
Beki S. Demarküz, Lolita N. Haleva,
Nermin Ketenci, Moris Levi, Emel Mizrahi,
Nazmiye Önder, Feride Petilon,
Dr. Ömür Tanyel, Elena K. Uygan,
Aylin Yengin

Bu ay katkıda bulunanlar:
Lori Kohen

Çizer: İrvın Mandel

Kapak Fotoğrafı: Teri Erbeş

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Görsel Yönetmen: Bella Parlakşımşek

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.
No:94 D: 20-21-22 Osmanbey ŞİŞLİ / İstanbul
T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2.Matbaacılar
Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul
T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

<http://dergi.salom.com.tr/>

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Caddebostan-İstanbul
(0216) 350 27 66

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

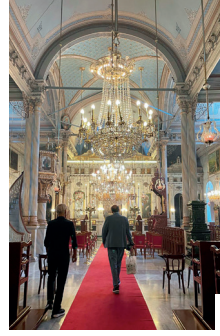
Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Büyükkada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükkada-İstanbul
(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İçindekiler

6 KAPAK HİKÂYESİ Lori Kohen

Ediz Anavi – Deneyim Mimarı, Zanaatkâr ve Muzip

12 SÖYLEŞİ Suzan Nana Tarablus

Birbirimizi tanırsak, zaten birbirimizi anlarız...

16 ARAŞTIRMA

Lolita
Nahmias
Haleva
Uzun Lafın
Uzunlu

20 ARAŞTIRMA

Elena Kovaçi Uygan
Giyotin

28 ARAŞTIRMA

Nermin Ketenci
Senin yüreğin kabarmış

32 İNCELEME Gila Erbeş

Danone Yoğurdun
Hikâyesi

24 PORTRÉ Emel Mizrahi

Yeni Einstein
Sabrina Pasterski

42

35 VEDA Gila Erbeş – Peppino di Capri

36 ARAŞTIRMA Dr. Ömür Tanyel

Dünyanın en büyük gösterisi

41 SERGİ – Frida: The Making of an Icon

42 GEZGİN Suzan Nana Tarablus
Hakkâri – Türkiye'nin saklı çatısı

45 HABER – “Kadınefendiler ve Cariyeler
Taşlığı” ziyarete açıldı

46 İNCELEME Feride Petilon

Ağaçların anımsattıkları, anlattıkları...

50 GEZİ Ester Almelek

Bergama Antik kenti

50

38 YORUM Moris Levi – Köprü yıkılmadan önce...

54 EZOTERİZM

Bekî Sallacan Demarküz

Tuz Kutsal bir mineral mi?

57 PORTRE Gila Erbeş

Josephine Baker

58 SINEMA

Viktor Apalaçi

"Odyssey" Nolan'ın
en iyi filmi değil

62 GEZİ

Nazmiye Önder

Volga Volga

66 MEKÂN Gila Erbeş

Dünyanın en pahalı tren istasyonu

72 AJANDA'M Aylin Yengin

Eylül Şehre Geri Dönüyor

68 SAĞLIK

Alzheimer
hastalığının
erken dönemi

